

Sygn. akt : VU 1860/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne przeliczenie wysokości emerytury i wypłatę wyrównania

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 12 marca 2010 roku ***znak*** (...),

z dnia 07 listopada 2011 roku ***znak*** (...),

z dnia 18 października 2012 roku ***znak*** (...),

I. oddała odwołanie wnioskodawczynie J. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 18 października 2012 roku znak (...),

II. odrzuca odwołanie wnioskodawczynie J. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 12 marca 2010 roku oraz 07 listopada 2011 roku znak (...)

Sygn. akt VU 1860/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2010r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., zgodnie z obowiązującym wówczas art. 88 ustawy emerytalnej, dokonał waloryzacji emerytury wnioskodawczynie J. M., która od 01 marca 2010r. wynosiła 2299,56 złotych. Wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez pomnożenie kwoty świadczenia ustalonego na dzień 28 lutego 2010r., tj. 2198,01zł przez wskaźnik waloryzacji 104,62%, zgodnie z komunikatem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 12 lutego 2010r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2010r. (M.P. Nr 8, poz. 75).

W decyzji z dnia 07 listopada 2011r. znak:(...), w związku z wnioskiem ubezpieczonej o ustalenie emerytury (...)w najkorzystniejszym wariantcie, ZUS z urzędu dokonał przeliczenia podstawy wymiaru emerytury ustalonej na dotychczasowych zasadach E z zastosowaniem kwoty bazowej na dzień przyznania prawa do emerytury. W decyzji tej, ZUS dokonał wyrównania emerytury E za okres od 01 października 2011r. do 31 października 2011r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 18 października 2012r. znak: (...) organ rentowy ustalił wnioskodawczyni prawo do nowej emerytury (...) od 01 października 2011r., która jest korzystniejsza od emerytury E.

Od powyższych decyzji odwołała się wnioskodawczyni J. M. wnosząc o ich zmianę i ponowne przeliczenie świadczenia. Zdaniem ubezpieczonej, emerytura w wyższej wysokości powinna być jej wypłacana już od marca 2010r. W związku z powyższym, domagała się wyrównania świadczenia za okres 1 roku i 7 miesięcy.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 12 marca 2010r. i z dnia 07 listopada 2011r., argumentując, iż zostały wniesione po upływie ustawowego terminu. Ewentualnie domagał się oddalenia odwołania od powyższych decyzji oraz od decyzji z dnia 18 października 2012r., podając, iż wszystkie zaskarżone decyzje zostały wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podniósł ponadto, iż w związku z niezłożeniem przez ubezpieczoną wniosku o przeliczenie świadczenia od marca 2010r., organ rentowy, nie miał obowiązku ponownie ustalać wysokości emerytury ubezpieczonej z urzędu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzjami z dnia 16 lutego 2005r. i z dnia 25 lutego 2005r. znak:(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.przyznał wnioskodawczyni J. M.prawo do emerytury od dnia 02 marca 2005r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 1513,96zł.

W decyzji z dnia 12 marca 2010r. znak: (...) organ rentowy dokonał waloryzacji świadczenia ubezpieczonej, którego wysokość od 01 marca 2010r. wyniosła 1903,60zł do wypłaty miesięcznie. Ubezpieczona nie złożyła wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury.

W związku ze złożeniem przez J. M.w dniu 07 października 2011r. wniosku o przyznanie emerytury (...)wobec zmiany przepisów ustawy emerytalnej, ZUS w decyzji z dnia 07 listopada 2011r. znak: (...) dokonał przeliczenia podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni ustalonej na dotychczasowych zasadach z zastosowaniem kwoty bazowej na dzień przyznania prawa do emerytury i wyrównania świadczenia (emerytury E) za okres od 01 października 2011r. do 31 października 2011r., tj; od miesiąca zgłoszenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 28 listopada 2011r. znak: (...) ZUS przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury powszechnej (...) od 01 października 2011r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Świadczenie zostało przyznane w formie zaliczkowej, z uwagi na prowadzone postępowanie wyjaśniające z płatnikiem składek.

Po wyjaśnieniu nieprawidłowości z płatnikiem składek, decyzją ostateczną z dnia 18 października 2012r. znak: (...), organ rentowy, od dnia 01 października 2011r., przyznał wnioskodawczyni prawo i ustalił wysokość nowej emerytury (...), która jest korzystniejsza od poprzednio przyznanego świadczenia.

D o w ó d: akta ZUS t. I – decyzje ZUS z dnia 16 lutego 2005r. i z dnia 25 lutego 2005r. o przyznaniu emerytury k. 7, 9, decyzja ZUS z dnia 12 marca 2012r. o waloryzacji k. 29, decyzja ZUS z dnia 07 listopada 2011r. o przeliczeniu emerytury k. 36, akta ZUS t. II – wniosek o emeryturę z dnia 07 października 2011r. k. 1-3, decyzja zaliczkowa z dnia 28 listopada 2011r. o przyznaniu emerytury k. 21-23, decyzja ostateczna z dnia 18 października 2012r. o przyznaniu emerytury k. 26.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego, iż odwołanie od decyzji z dnia 12 marca 2010r. oraz z dnia 07 listopada 2011r. podlega odrzuceniu na podstawie art. 477[9] § 3 kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z powołanym przepisem, sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Zważywszy, że termin do wniesienia odwołania wynosi miesiąc od doręczenia odpisu decyzji (art. 477[9] § 1 k.p.c.), to mając na względzie, że odwołanie będące przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie zostało złożone w dniu 08

listopada 2012r. tj. po upływie ponad 2 lat od doręczenia odpisu decyzji z dnia 12 marca 2012r. i po upływie prawie roku od doręczenia decyzji z dnia 07 listopada 2011r., to należy uznać, że przekroczenie terminu było nadmierne, a nadto wnioskodawczyni nie wykazała, by opóźnienie to nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych. Tym samym, decyzje te nie mogły być przedmiotem merytorycznego rozpoznania w niniejszym postępowaniu. Wobec powyższego, Sąd, na podstawie powołanego przepisu, odrzucił odwołanie ubezpieczonej od decyzji ZUS z dnia 12 marca 2010r. i z dnia 07 listopada 2011r., na podstawie powołanego wyżej art. 477[9] § 3 kodeksu postępowania cywilnego.

Odnosnie natomiast odwołania od decyzji ZUS z dnia 18 października 2012r., Sąd, uznał, iż nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 53, poz. 1227 ze zm.), w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni nie kwestionowała wysokości świadczenia ustalonej przez organ rentowy w decyzji z dnia 18 października 2012r. Jednakże, zdaniem ubezpieczonej, świadczenie w wyższej wysokości powinna otrzymywać już od marca 2010r.

W odniesieniu do powyższego, zwrócić należy uwagę, iż zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412), postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Z powyższych przepisów wynika generalna zasada postępowania emerytalno – rentowego, tj. zasada wnioskowości (fakultatywności). Oznacza to, że organ rentowy działa na wniosek zainteresowanego, natomiast działanie z urzędu w sprawach świadczeń określonych w art. 3 ustawy emerytalnej ma charakter wyjątkowy i musi wynikać wprost z ustawy, tak jak – przykładowo – w przypadku osiągnięcia przez rencistę wieku emerytalnego, kiedy na podstawie art. 24a ustawy emerytalnej organ rentowy z urzędu przyznaje prawo do emerytury, czy też w przypadku zmiany wysokości emerytur i rent w ramach waloryzacji na podstawie art. 93 ustawy emerytalnej (por. B. Suchacki, [w:] Komentarz do art. 116, 116 (a) ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, LEX).

Z akt ubezpieczeniowych jednoznacznie wynika, że J. M., po waloryzacji świadczenia w marcu 2010r., nie złożyła wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury. W dniu 07 października 2011r. złożyła wniosek o przyznanie jej emerytury (...), w związku ze zmianą przepisów ustawy emerytalnej, w oparciu o który ZUS, decyzją z dnia 07 listopada 2011r. przeliczył jej emeryturę i przyznał stosowne wyrównanie. Następnie, decyzją zaliczkową z dnia 28 listopada 2011r., organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 01 października 2011r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie świadczenia. Natomiast, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z płatnikiem składek, decyzją ostateczną z dnia 18 października 2012r. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury powszechnej (...), która była korzystniejsza od uprzednio przyznanego świadczenia.

W zaistniałej sytuacji, ZUS nie był zobligowany do podjęcia działania z urzędu, w tym nie miał obowiązku pouczenia wnioskodawczyni, o tym, iż w przyszłości będzie jej ewentualnie przysługiwało świadczenie w określonej wysokości i o możliwości złożenia w związku z tym stosownego wniosku. Obowiązujące przepisy ustawy emerytalnej nie przewidują bowiem w takim przypadku działania organu rentowego z urzędu. Ubezpieczona nie wniosła natomiast o przeliczenie świadczenia od marca 2010r., w związku z czym, brak podstaw do przyznania jej żądanego wyrównania.

Mając na względzie przedstawione okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie wnioskodawczyni J. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.z dnia 18 października 2012r. znak: (...).